

Praha 7.4.2003

15

Ekonomické výsledky nemocnic rezortu zdravotnictví za rok 2002

Tato aktuální informace je zaměřena na ekonomiku zdravotnických zařízení, konkrétně nemocnic rezortu zdravotnictví. Podává přehled o nákladech, výnosech a s tím souvisejícím hospodářském výsledku a nákladové rentabilitě.

Soubor zpracovaných zpravodajských jednotek nedoznal větších změn oproti roku 2001. Rozdíly v počtu zahrnutých zařízení byly způsobeny ukončením činnosti některých nemocnic nebo změnou zřizovatele.

1. Náklady, výnosy, hospodářský výsledek

Pro porovnání byly použity údaje za stejné období minulého roku.

V roce 2001 dosáhly nemocnice rezortu zdravotnictví těchto hodnot (v mil. Kč):

Nemocnice	Počet	Náklady	Výnosy	Hospodářský výsledek
Přímo řízené MZ	21	31 297	31 306	8
Krajské	3	1 355	1 349	-5
Okresní	81	26 567	25 680	-887
Obecní a městské	28	4 047	3 869	-177
Soukromé a církevní	53	4 594	4 681	87
Celkem	186	67 860	66 885	-974

V roce 2002 skončilo hospodaření nemocnic těmito výsledky (v mil. Kč):

Nemocnice	Počet	Náklady	Výnosy	Hospodářský výsledek
Přímo řízené MZ	19	33 786	33 567	-219
Krajské	4	3 411	3 428	17
Okresní	81	29 431	27 972	-1 459
Obecní a městské	25	4 051	3 926	-126
Soukromé a církevní	55	4 998	5 186	188
Celkem	184	75 678	74 079	-1 599

Nemocnice rezortu zdravotnictví zakončily hospodaření v roce 2002 s nejvyšší ztrátou od roku 1997. Z hlediska zřizovatelů se na tomto nepříznivém stavu podílely zejména „končící“ okresní nemocnice (přecházející od 1.1.2003 pod jiné zřizovatele), ale i nemocnice přímo řízené MZ, u kterých konečný záporný hospodářský výsledek způsobila 3 zařízení. Tradičně kladný hospodářský výsledek vykázaly nemocnice soukromé a církevní.

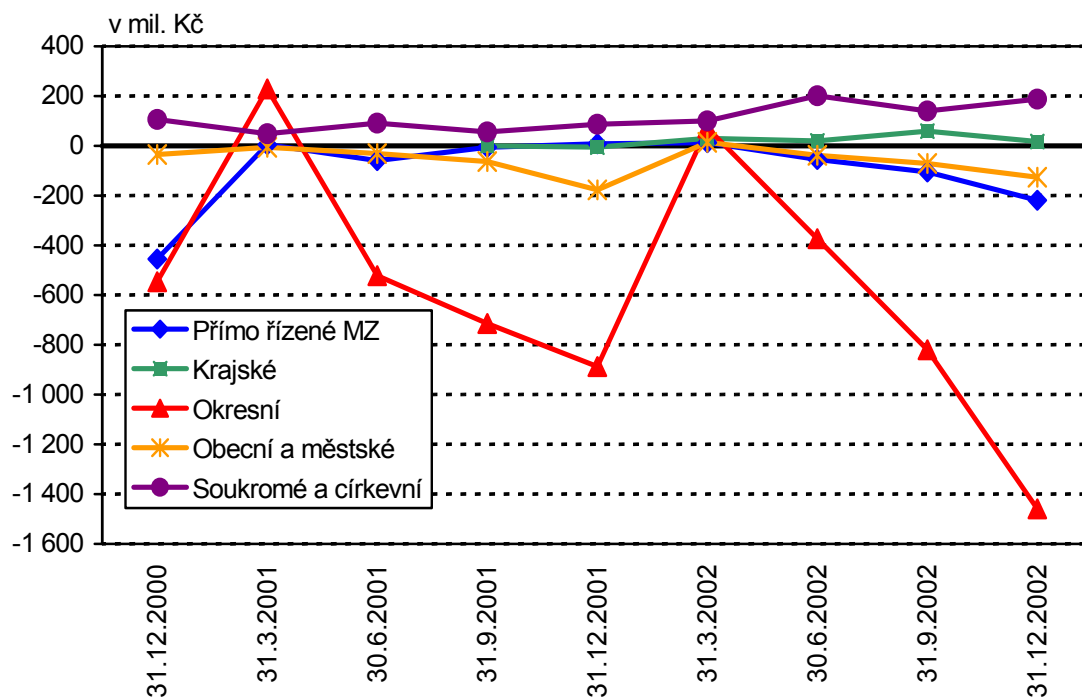
Následující tabulka ukazuje, že stále více nemocnic se potýkalo s finančními problémy a propadalo se tak do hlubších ztrát:

Nemocnice s hospodářským výsledkem	Počet nemocnic			Podíl na celkovém počtu v %		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002
kladným	100	89	82	50,5	47,8	44,6
záporným	98	97	102	49,5	52,2	55,4
v tom:						
do -10 mil. Kč	73	59	44	36,9	31,7	23,9
-10,1 až -50 mil. Kč	20	33	47	10,1	17,7	25,5
více než -50 mil. Kč	5	5	11	2,5	2,7	6,0
Celkem	198	186	184	100,0	100,0	100,0

Zatímco v roce 2000 a 2001 existovalo 5 nemocnic s hospodářským výsledkem horším než -50 mil. Kč, v roce 2002 se pod tuto hranici dostalo 11 nemocnic.

Vývoj hospodářského výsledku v posledních dvou letech představuje tento graf:

**Hospodářský výsledek nemocnic rezortu zdravotnictví
od 31.12.2000 do 31.12.2002**

V průběhu sledovaného období se ukazatel hospodářského výsledku u nemocnic různých zřizovatelů vyvíjel nerovnoměrně, zejména u okresních nemocnic značně kolísal a k jeho podstatnému zhoršení došlo v posledním čtvrtletí roku 2002.

2. Struktura nákladů

K 31.12.2001 činily náklady nemocnic podle jednotlivých položek (v mil. Kč):

Nemocnice	Náklady celkem	Náklady na								
		Léčiva	Zdravot. prostředky	Krev	Potraviny	Energie	Služby	Osobní náklady	Odpisy	Ostatní náklady
Přímo řízené MZ	31 297	3 341	5 035	586	316	1 132	2 301	11 772	2 414	4 400
Krajské	1 355	118	151	15	2	63	108	624	118	156
Okresní	26 567	1 710	3 035	450	477	1 103	1 988	12 380	1 887	3 537
Obecní a městské	4 047	245	389	48	99	172	434	1 987	221	452
Soukromé církevní	4 594	263	487	41	93	172	723	1 992	178	645
Celkem	67 860	5 677	9 097	1 140	987	2 642	5 554	28 755	4 818	9 190

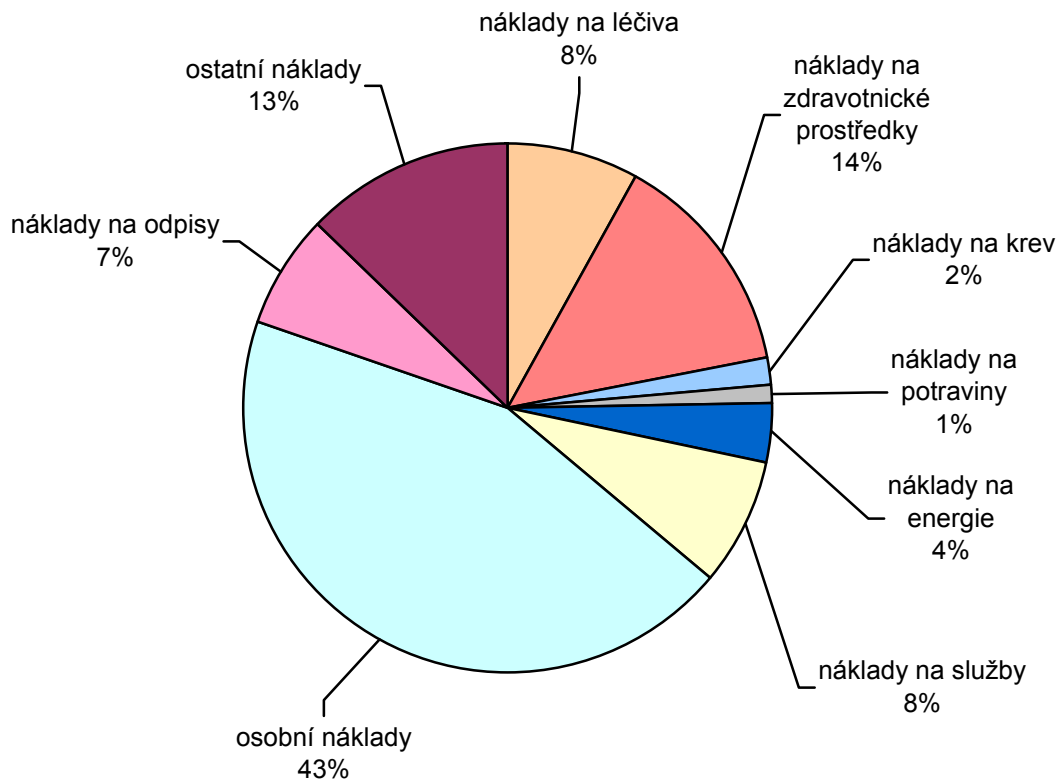
K 31.12.2002 dosáhly jednotlivé položky nákladů nemocnic rezortu zdravotnictví této výše (v mil. Kč):

Nemocnice	Náklady celkem	Náklady na								
		Léčiva	Zdravot. prostředky	Krev	Potraviny	Energie	Služby	Osobní náklady	Odpisy	Ostatní náklady
Přímo řízené MZ	33 786	3 368	5 573	569	277	1 106	2 338	13 211	2 508	4 836
Krajské	3 411	300	513	80	26	115	223	1 536	232	386
Okresní	29 431	1 838	3 432	503	478	1 113	2 171	14 428	1 982	3 487
Obecní a městské	4 051	259	422	48	100	158	358	2 115	218	373
Soukromé a církevní	4 998	271	551	43	102	173	767	2 271	167	653
Celkem	75 678	6 036	10 491	1 244	982	2 665	5 858	33 561	5 107	9 734

Celkové náklady se v roce 2002 zvýšily o 7,8 mld. Kč (tj. o 12 %) oproti roku 2001. Kromě nákladů na potraviny rostly všechny položky nákladů, nejvíce osobní náklady (o 4,8 mld. Kč, tj. 17 %) a náklady na zdravotnické prostředky (o 1,4 mld. Kč, tj. 15 %).

Podíl jednotlivých položek nákladů na celkových nákladech nemocnic rezortu zdravotnictví k 31.12.2002 zobrazuje následující graf:

**Struktura nákladů nemocnic rezortu zdravotnictví
podle nákladových položek (v %) k 31.12.2002**

3. Nákladová rentabilita

Porovnání nákladové rentability nemocnic roku 2002 a roku 2001 vychází takto:

Nemocnice	Nákladová rentabilita v %			
	1.pololetí 2001	rok 2001	1.pololetí 2002	rok 2002
Přímo řízené MZ	-0,4	0,0	-0,3	-0,6
Krajské		-0,4	1,2	0,5
Okresní	-4,0	-3,3	-2,6	-5,0
Obecní a městské	-1,6	-4,4	-1,8	-3,1
Soukromé a církevní	4,4	1,9	8,3	3,8
Celkem	-1,6	-1,4	-0,7	-2,1

Ke konci roku 2002 došlo ke zhoršení celkové nákladové rentability. Nejhorší nákladovou rentabilitu vykázaly okresní nemocnice a dále obecní a městské, i když se u nich na závěr roku 2002 záporná hodnota snížila ve srovnání se stejným obdobím roku 2001. Vysokou míru nákladové rentability si stále drží soukromé a církevní nemocnice.

Přehled o počtu nemocnic z hlediska dosažené nákladové rentability podává následující tabulka:

Nákladová rentabilita v %	Podíl z celkového počtu nemocnic v %			
	1.pololetí 2001	rok 2001	1.pololetí 2002	rok 2002
více než 10	13,1	6,4	16,0	7,6
5 až 9,9	10,9	3,2	13,4	2,7
0 až 4,9	25,1	38,2	26,2	34,2
-2 až -0,1	13,1	12,9	13,4	9,8
-5 až -2,1	12,0	16,7	11,2	17,4
-10 až -5,1	15,9	12,9	12,3	19,0
horší než -10,1	9,9	9,7	7,5	9,3
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0

V roce 2002 mělo kladnou nákladovou rentabilitu 44,5 % nemocnic (v roce 2001 to bylo 47,8 %). V rámci záporné nákladové rentability se v kategorii do -5 % nacházelo 27,2 % nemocnic, s nákladovou rentabilitou horší než -5 % skončilo 28,3 % zařízení.

Vypracoval: Ing. Zdeňka Nováková